

Dopo l'11 SETTEMBRE

SZEPTEMBER 11-E UTÁN

Signor Ambasciatore, Signore e Signori, prima di tutto vorrei ringraziare per la possibilità che mi si offre oggi di parlare all'Istituto Italiano di Cultura, di parlare della pace, della pace e non del terrorismo, della cultura e della comunità, perché pace e cultura significa per me comunità, una comunità nostra (in italiano nel testo originale).

Mi si permetta ora di proseguire nella mia lingua in qualità di Ministro della Cultura della Repubblica Ungherese.

Ho parlato di comunità. La questione, gentili Signori e Signore, è se ci sentiamo o no parte di una comunità e qual è la sua base, se accettiamo o no di sostenerla, di pensare collettivamente e batterci insieme per essa, e non sempre in maniera simbolica, dichiarando consapevolmente se questa comunità esiste davvero e se abbiamo o no il coraggio di costruirla. Io voglio parlare di quella comunità culturale che tradizionalmente chiamiamo Europa. Quando vari secoli fa si andava a studiare a Siviglia, a Cracovia, a Pécs, a Londra, nonostante gli studenti si incontrassero casualmente per la prima volta, esisteva una lingua, il latino, che permetteva loro di comprendere; ma ancor più importante è il fatto che esistessero una mentalità e una base di associazione comune attraverso le quali essi si intendevano nonostante non si fossero mai visti prima. Molto spesso la parola europeo viene associata a jó, una bella espressione ungherese che equivale a bene, buono; io, in ungherese, pronunciando la parola jó intendo dire bene e buono e mol-

Signor Ambasciatore, Signore e Signori, prima di tutto vorrei ringraziare per la possibilità all'Istituto Italiano di Cultura per l'Ungheria di parlare oggi, di parlare della pace, della pace e non del terrorismo, della cultura e della comunità, perché pace e cultura significa per me comunità, una comunità nostra.

Kérem, engedjék meg, hogy a Magyar Köztársaság kulturális minisztereként magyarul folytassam.

Közösségről beszéltem. Az a kérdés, tisztelt Hölgyeim és Uraim, hogy közösségben érezzük-e magunkat, hogy ennek a közösségnek mi az alapja, hogy merünk-e a közösségért kiállni, közösen gondolkodni, együttesen összejönni (nem mindig szimbolikus értelemben), és tudatosan kifejezni, hogy ez a közösség létezik-e, és fel merjük-e vállalni. Én a kultúra közösségéről szeretnék beszélni, arról a közösségről, amelyet hagyományos értelemben Európának nevezünk. Amikor sok évszázaddal ezelőtt az emberek Sevillában, Krakkóban, Pécsen, vagy Londonban folyatták tanulmányaikat, jöllehet, először találkoztak életükben, de volt egy nyelv, a lingua latina, amin megértették egymást, de még ennél is fontosabb, hogy létezett egy közös mentalitás, közös asszociációs bázis, melynek segítségével – annak ellenére, hogy még soha nem találkoztak – megértették egymást. Sokszor az európai jelzõt használják a szép, magyar jó kifejezés helyett. Én szeretném a jóra azt mondani,

hogy jó, az európai szót pedig nagyon ritkán használom. Számomra az európai azt jelenti, hogy folytonos, hogy kontinuuus, hogy a városok egymásra épültek és nem egymás mellé települtek; hogyha valaki elkezd egy verset, a másik, ha nem is szó szerint, de gondolatában folytatni tudja. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a technika fejlődését sem. Az elmúlt két és fél évszázad folyamán a technika olyan hihetetlenül gyors változáson ment keresztül, hogy az emberi gondolkodás szinte már nem is tudja követni. A technikában nap mint nap új csodák jelennek meg, de vajon a gondolkodásban bármiféle előrelépés történt-e, helyes és méltó dolog-e erről szeptember 11-én beszélni? Helyes-e erről azon a napon beszélni, amikor egy nagyszerű asszonyt, egy bátor Európa-hívő szociáldemokratát egyszerűen megöltek. Ilyenkor a gyász, a sajnálkozás, a részvét oldaláról is megközelíthető az esemény, én azonban, amikor azon gondolkodtam, hogy ma este mivel próbálok hozzájárulni ennek az estének a közösségéhez, úgy gondoltam, hogy nem ezt az irányt választom, hanem éppen ellenkezőleg a közösségteremtés szükségességéről, a közösségteremtés örömről és a közösségvállalás bátorságáról kívánok szólni. Nem szabad félni. Ha módomban állna, rajzolnék egy új KRESZ táblát, amelyet jelképesen mindannyiunk utcájában, mindannyiunk háza elé, mindannyiunk szobájában kitennék. Ahogy létezik behajtani tilos, megállni tilos jelzés, ugyanúgy lehetne egy léleknek szóló tábla is, mert nemcsak fizikálisan, hanem lelkileg is "közlekedünk". Ez a lelki KRESZ tábla tehát azt mutatná, hogy félni tilos. Nagyon nehéz betartani. Ha azonban ez sikerül, nemcsak ellenállni, hanem erőt mutatva szembemenni is képesek leszünk mindazzal a gondolkodásmóddal, amelyet terrorizmusnak, gyilkolásnak, rossznak nevezünk. Ah-

